

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

**ΑΠΟΦΑΣΗ
(ΣΥΜ 2/2020)**

(κατ' άρθρο 2, παρ. 2, περ. ια' του ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 22^α Ιουνίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020) ημέρα Δευτέρα και ώρα 12:00 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 & Κορνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Προεδρεύων: Μιχαήλ Εκατομμάτης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, μέσω τηλεδιάσκεψης

2. Μέλη: Δημήτριος Σταθακόπουλος, μέσω τηλεδιάσκεψης

Δημήτριος Λουρίκας, μέσω τηλεδιάσκεψης

Μαρία Στυλιανίδου

Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου, Π.Ε. Διοικητικού – Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Ηλιάνα Κανταρτζή, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της ΕΑΑΔΗΣΥ

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη η εισηγήτρια, Ηλιάνα Κανταρτζή (μέσω τηλεδιάσκεψης), η οποία αποδεσμεύτηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων ("ΕΑΑΔΗΣΥ" ή "Αρχή"), ετέθη υπόψη μας το υπ' αριθμ. πρωτ. 1577/12.06.2020 (αρ. πρωτ. εισερχομένου Αρχής 3093/12.06.2020) έγγραφο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων – Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΑΑ 2014 – 2020) με αίτημα τη διατύπωση

γνώμης της Αρχής επί της εξαίρεσης έργου που θα υλοποιηθεί από την Παγκόσμια Τράπεζα στο πλαίσιο του άρθρου 9 του ν. 4412/2016.

Με το υπό εξέταση έγγραφο γνωστοποιήθηκε στην Αρχή ότι το Υπουργείο, «στο πλαίσιο της εκπλήρωσης των εθνικών υποχρεώσεων για την εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου για την Κοινή Γεωργική Πολιτική και την προετοιμασία για τη συμβολή της χώρας στην Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ, στη Στρατηγική από το Αγρόκτημα στο Πιάτο και τη Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα», ως αρμόδιος επί του θέματος φορέας, προτίθεται να «συνάψει Συμφωνία με την Παγκόσμια Τράπεζα για την εκπόνηση των αναγκαίων αναλύσεων - αξιολογήσεων, την ανάπτυξη ενός πλαισίου για τη διαχείριση κινδύνων στη γεωργία, και συμβουλευτικής υποστήριξης για τη διαμόρφωση πολιτικής για μια κλιματικά ευφυή γεωργία», η οποία θα περιβληθεί τον τύπο των «αποζημιούμενων συμβουλευτικών υπηρεσιών» (Reimbursable Advisory Services) της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η εκτιμώμενη αξία της εν λόγω σύμβασης, σύμφωνα με το προσκομισθέν από το Υπουργείο σχέδιο σύμβασης, ανέρχεται στο ποσό των 950.000,00€, ενώ η διάρκειά της εκτιμάται στους 24 μήνες.

Σε συνέχεια των ως άνω, το Υπουργείο επικαλούμενο την εξαιρετική ρύθμιση του άρθρου 9 του ν. 4412/2016 (άρθρο 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) περί δημοσίων συμβάσεων που συνάπτονται δυνάμει διεθνών κανόνων αιτείται τη διερεύνηση της δυνατότητας υπαγωγής της εν λόγω σύμβασης στην προαναφερθείσα εξαίρεση καθώς, κατά τους ισχυρισμούς του Υπουργείου, η προτεινόμενη σύμβαση θα συναφθεί με διεθνή οργανισμό, ο οποίος διαθέτει ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες για τη σύναψη σχετικών συμβάσεων.

Στο πλαίσιο του υποβληθέντος ερωτήματος, το Υπουργείο προσκόμισε τα εξής: α) το σχέδιο της προτεινόμενης Συμφωνίας με την Παγκόσμια Τράπεζα στην αγγλική και ελληνική γλώσσα, β) το υπ' αριθμ. πρωτ. 6587/ΕΥΘΥ/204/13.02.2014 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης του Υπουργείου Ανάπτυξης, το οποίο αφορά σε απάντηση της Υπηρεσίας σε παρεμφερές ερώτημα του Υπουργείου Εργασίας, γ) το υπ' αριθμ. πρωτ. 964/18.03.2020 έγγραφο του Υπουργείου προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο αφορά στη διερεύνηση της επιλεξιμότητας της προτεινόμενης σύμβασης στο πλαίσιο του συγχρηματοδοτούμενου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020, καθώς και δ) την από 23.04.2020 σχετική απάντηση της Επιτροπής.

Κατόπιν των ανωτέρω, το Υπουργείο αιτείται τη διατύπωση γνώμης της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. ια του ν. 4013/2011 (Α' 204).

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στο άρθρο 2 παρ. 2, περ. ια' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, ορίζεται ότι, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ :

“παρέχει συμβουλές στις αναθέτουσες αρχές με δική της πρωτοβουλία ή ύστερα από αιτήματα των τελευταίων, ιδίως κατά το στάδιο εκδίκασης ή εξέτασης προδικαστικών προσφυγών, σχετικά με τη νόμιμη διεξαγωγή των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και την ομοιόμορφη εφαρμογή της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων”.

Σχετικά, η παρ. 3 του άρθρου 340 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, προβλέπει ότι : *«Η Αρχή στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4013/2011 μεριμνά: α) για τη δωρεάν ενημέρωση και καθοδήγηση δια γενικών οδηγιών σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, προς υποβοήθηση των αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων και οικονομικών φορέων, ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) για την ορθή εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων, και μέσω της ιστοσελίδας της....»*

- **N. 4412/2016 (Α' 147):**

Άρθρο 9 Δημόσιες συμβάσεις που ανατίθενται και διαγωνισμοί μελετών που διοργανώνονται δυνάμει διεθνών κανόνων (άρθρο 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να αναθέσει ή να διοργανώσει, σύμφωνα με διαδικασίες σύναψης συμβάσεων διαφορετικές από εκείνες του παρόντος Βιβλίου και οι οποίες προβλέπονται σε οποιοδήποτε από τα εξής:

α) νομικό μέσο που δημιουργεί διεθνείς νομικές υποχρεώσεις, όπως διεθνής συμφωνία, που έχει συναφθεί, σύμφωνα με τις Συνθήκες, μεταξύ κράτους - μέλους και μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών ή υποδιαίρέσεων τους και καλύπτει έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που προορίζονται για την από κοινού εκτέλεση ή εκμετάλλευση ενός σχεδίου από τα συμβαλλόμενα μέρη τους,

β) διεθνή οργανισμό. Το Υπουργείο Εξωτερικών κοινοποιεί στην Επιτροπή και στην Αρχή όλα τα νομικά μέσα που προβλέπονται στην περίπτωση α'. Οι αρμόδιοι φορείς και όργανα υποχρεούνται να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία ζητείται από το Υπουργείο Εξωτερικών και είναι αναγκαία για την κοινοποίηση του προηγούμενου εδαφίου.

2. Το παρόν Βιβλίο δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που αναθέτει ή διοργανώνει η αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με κανόνες διαδικασιών σύναψης συμβάσεων που προβλέπονται από διεθνή οργανισμό ή διεθνές χρηματοδοτικό ίδρυμα, εφόσον οι δημόσιες συμβάσεις και οι σχετικοί διαγωνισμοί μελετών χρηματοδοτούνται πλήρως από τον εν λόγω οργανισμό ή ίδρυμα. Στην περίπτωση δημόσιων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που συγχρηματοδοτούνται ως επί το πλείστον από διεθνή οργανισμό ή διεθνές χρηματοδοτικό ίδρυμα, οι συμβαλλόμενοι συμφωνούν επί των εφαρμοστέων διαδικασιών σύναψης συμβάσεων. [...]».

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Επί του ερωτήματος του Υπουργείου, όπως αυτό αποτυπώνεται στο ιστορικό και με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν στη διάθεσή μας, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Η εκτιμώμενη αξία της υπό εξέταση σύμβασης παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με το προσκομισθέν από το Υπουργείο σχέδιο σύμβασης, ανέρχεται στο ποσό των 950.000,00€ και, συνεπώς, εμπίπτει κατ' αρχήν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του ν. 4412/2016. Η υπαγωγή στη διάταξη του άρθρου 9 που εξαιρεί τις ανωτέρω υπηρεσίες από το πεδίο εφαρμογής του ως άνω νόμου (και της οδηγίας 24), όπως αναφέρεται κατωτέρω κατά πάγια νομολογία του Δ.Ε.Ε., πρέπει να αποτελεί αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται.

Ειδικότερα, η προβλεπόμενη στο άρθρο 9 του ν. 4412/2016, εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου Ι του νόμου αυτού, προβλέπεται, μεταξύ άλλων, στις ακόλουθες περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις:

για δημόσιες συμβάσεις, τις οποίες, **κατά την παρ. 1 του άρθρου 9**, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να αναθέσει, σύμφωνα με διαδικασίες σύναψης συμβάσεων διαφορετικές από εκείνες του Βιβλίου Ι του ν. 4412/2016, και οι οποίες προβλέπονται σε οποιοδήποτε από τα εξής:

α) νομικό μέσο που δημιουργεί διεθνείς νομικές υποχρεώσεις, όπως διεθνής συμφωνία, που έχει συναφθεί, σύμφωνα με τις Συνθήκες, μεταξύ κράτους - μέλους και μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών ή

υποδιαιρέσεών τους και καλύπτει έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που προορίζονται για την από κοινού εκτέλεση ή εκμετάλλευση ενός σχεδίου από τα συμβαλλόμενα μέρη τους, ή

β) διεθνή οργανισμό,

Στο σημείο αυτό δέον να τονιστεί η πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι η εν λόγω διάταξη στο μέτρο που εισάγει εξαίρεση που συνιστά παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελεί αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

Περαιτέρω, προς υποβοήθησή του Υπουργείου για την ερμηνεία των απαιτούμενων προϋποθέσεων, αναφέρονται τα εξής:

Σύμφωνα με όσα ορίζονται ρητά στην παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4412/2016, μία δημόσια σύμβαση δύναται να εξαιρείται από τις διατάξεις του Βιβλίου Ι του ν. 4412/2016, εάν υφίσταται *“νομικά δεσμευτική υποχρέωση”* ανάθεσης σύμφωνα με διαδικασίες σύναψης συμβάσεων διαφορετικές από εκείνες του Βιβλίου Ι, που να προβλέπονται είτε από νομικό μέσο που δημιουργεί διεθνείς νομικές υποχρεώσεις είτε από διεθνή οργανισμό. Εν προκειμένω, το ερώτημα αφορά στην εξαίρεση λόγω ειδικών διαδικαστικών κανόνων που διαθέτει η Παγκόσμια Τράπεζα, ως διεθνής οργανισμός, για την παροχή των *«αποζημιούμενων συμβουλευτικών υπηρεσιών»*.

Στην υπό εξέταση διάταξη αλλά κι εν γένει στην Οδηγία 2014/24/ΕΕ δεν ορίζεται η έννοια του διεθνούς οργανισμού. Επιπρόσθετα, η διάταξη αυτή δεν έχει τύχει νομολογιακής ερμηνείας από το ΔΕΕ. Στην εθνική έννομη τάξη έχει επιχειρηθεί η οριοθέτηση της έννοιας (βλ. ενδεικτικά Γνωμοδότηση ΝΣΚ 296/2013) ως ο φορέας ο οποίος έχει ιδρυθεί με διεθνή σύμβαση, έχει νομική προσωπικότητα και διαθέτει όργανα, τα οποία καθορίζουν τους διαδικαστικούς κανόνες, που τηρούν οι αρμόδιες αρχές των συμβαλλομένων κρατών, κατά τη διαδικασία που προηγείται της συνάψεως συμβάσεων υπηρεσιών, συνδεομένων με την εξυπηρέτηση των σκοπών για τους οποίους ιδρύθηκε ο ως άνω οργανισμός (βλ. αναλόγως ΣτΕ ΕΑ 512/2012, 37/2000, ΣτΕ 3459/2012). Περαιτέρω, σημειώνεται ότι στη διεθνή βιβλιογραφία¹ οι συμβάσεις που συνάπτουν οι αναθέτουσες αρχές με την Παγκόσμια Τράπεζα αναφέρονται ως παραδείγματα συμβάσεων που εμπίπτουν στην εξαίρεση της συγκεκριμένης διάταξης, χωρίς, ωστόσο, οι εν λόγω αναφορές να εξειδικεύονται ως προς τις αιτούμενες *«αποζημιούμενες συμβουλευτικές υπηρεσίες»*.

Από αυτεπάγγελτη έρευνα στο διαδίκτυο, καθώς δεν προσκομίστηκαν από το φορέα τα σχετικά στοιχεία αλλά δεν υπήρξε κι επαρκής χρόνος πριν την εισαγωγή του θέματος προς συζήτηση προκειμένου να

¹ Βλ. SIGMA (2016), *Contracts Covered by the Public Procurement Directives*, Brief 4, OECD Publishing, Paris.
Arrowsmith S., 2014. *The Law of Public and Utilities Procurement: Regulation in the EU and UK 3rd. Vol. 1*. Sweet & Maxwell.

ζητηθούν και να προσκομιστούν αρμοδίως, προκύπτει ότι η Παγκόσμια Τράπεζα είναι Διεθνής Οργανισμός με αυτόνομη νομική προσωπικότητα, μέλος της οποίας είναι ήδη από το Δεκέμβριο του 1945 η Ελλάδα, η δε ιδρυτική αυτής Συνθήκη Bretton Woods κυρώθηκε με τον ΑΝ 766/1945 (Α' 315). Σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη της (άρθρο 1)² ως κύριος σκοπός της ορίζεται η συνδρομή στην ανασυγκρότηση και την ανάπτυξη των Κρατών Μελών της.

Περαιτέρω, διαφαίνεται ότι ο οργανισμός παρέχει «αποζημιούμενες συμβουλευτικές υπηρεσίες» (Reimbursable Advisory Services), οι οποίες είναι συμβάσεις - προγράμματα³ που προσφέρει ο οργανισμός στις Κυβερνήσεις των Κρατών Μελών της, κατόπιν αιτήματός τους, τα οποία δε δύναται να χρηματοδοτήσει από το δικό της προϋπολογισμό επί των οποίων ισχύουν, κατά τους ισχυρισμούς του φορέα, ειδικοί διαδικαστικοί κανόνες. Οι εν λόγω κανόνες δεν τέθηκαν αυτούσιοι υπόψη της Αρχής, παρά μόνο υπό τη μορφή παραπομπής στο υπ' αριθμ. πρωτ. 6587/ΕΥΘΥ/204/13.02.2014 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ) του Υπουργείου Ανάπτυξης. Ωστόσο, από έρευνα στον ιστότοπο της Παγκόσμιας Τράπεζας⁴ εντοπίστηκε οδηγία της Τράπεζας για τις «αποζημιούμενες συμβουλευτικές υπηρεσίες» με στοιχεία OPS5.06-DIR.138 η οποία τέθηκε σε ισχύ από 6 Σεπτεμβρίου 2018. Σύμφωνα με την οδηγία αυτή «οι αποζημιούμενες συμβουλευτικές υπηρεσίες πρέπει να εμπίπτουν στους σκοπούς της Τράπεζας, όπως ορίζονται στο Καταστατικό της. Οι υπηρεσίες αυτές αποτελούν δραστηριότητες μη – εμπορικές που δεν στοχεύουν στο κέρδος, οι οποίες πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη της αποστολής της Τράπεζας για τη μείωση της φτώχειας, κοινή ευημερία, και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, και να είναι συνεπείς με τις στρατηγικές προτεραιότητες της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων - για τις χώρες που δανείζονται - αυτές που ορίζονται από το πλαίσιο εταιρικής σχέσης της συγκεκριμένης (CPF) με την Τράπεζα. Η Τράπεζα δεν συμμετέχει σε ανταγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης και δεν παρέχει υπηρεσίες για να βοηθήσει κράτος μέλος για την προώθηση των συμφερόντων του έναντι των συμφερόντων άλλης χώρας μέλους.

Η Τράπεζα ανακτά από τον Πελάτη το πλήρες κόστος παροχής των υπηρεσιών. Το πλήρες κόστος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας μια ομοιόμορφη μεθοδολογία, η οποία λαμβάνει υπόψη όλα τα άμεσα και έμμεσα κόστη. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η Τράπεζα μπορεί να εξετάσει μερική παραίτηση από το κόστος των υπηρεσιών. Η Τράπεζα μπορεί να αποφασίσει να συνεισφέρει στο άμεσο κόστος της αποζημιούμενων υπηρεσιών μέσω του προϋπολογισμού της ή / και άλλων κατάλληλων καταπιστευμάτων».

Στην περίπτωση, συνεπώς, που ισχύει η ανωτέρω οδηγία και δεν ανατρέπονται τα ανωτέρω αναφερόμενα, απαιτείται αναλυτικός προσδιορισμός του άμεσου και έμμεσου κόστους της Τράπεζας προκειμένου να τεκμηριωθεί και οριστικοποιηθεί το αποζημιούμενο κόστος των συμβουλευτικών υπηρεσιών, ενώ απαιτείται επίσης και αιτιολόγηση της επιλογής προσφυγής στις αποζημιωτικές συμβουλευτικές υπηρεσίες της Παγκόσμιας Τράπεζας, αντί για την ανάθεση των υπηρεσιών αυτών με κάποια από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες της οδηγίας 24 και του ν. 4412/2016.

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι το συνυποβαλλόμενο με το ερώτημα από 23.04.2020 έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG AGRI) σε ερώτημα του Υπουργείου σχετικά με την επιλεξιμότητα της προτεινόμενης σύμβασης αφορά αποκλειστικά στη δυνατότητα ένταξής της ως επιλέξιμης δαπάνης στο συγχρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020 και όχι στο επ' αυτής εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο.

² <https://www.worldbank.org/en/about/articles-of-agreement/ibrd-articles-of-agreement/article-I>

³ <https://www.worldbank.org/en/region/eca/brief/reimbursable-advisory-services>

⁴ <https://policies.worldbank.org/sites/ppf3/PPFDocuments/1ecca2dbd3d940c3818548697d943bbe.pdf>

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω εναπόκειται αποκλειστικά στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να ανατρέξει στους ισχύοντες ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες της Παγκόσμιας Τράπεζας, προκειμένου να εξετάσει τη συνδρομή ή μη των προϋποθέσεων για την υπαγωγή της υπό ανάθεση σύμβασης στην εξαίρεση της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4412/2016.

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ δεν μπορεί να υποκαταστήσει με τις δικές της εκτιμήσεις, τις εκτιμήσεις των αρμοδίων οργάνων των αναθετουσών αρχών κατά την έκδοση αποφάσεων των τελευταίων στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, τη νομιμότητα των οποίων άλλωστε, είναι ενδεχόμενο να κληθεί, στη συνέχεια, να ελέγξει (άρθρο 2 παρ. 2 περ. ζ' ν. 4013/2011). Ως εκ τούτου, εναπόκειται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των αναθετουσών αρχών κατά την έκδοση αποφάσεων των τελευταίων, στο ανωτέρω πλαίσιο, να ελέγξουν, εάν οι προϋποθέσεις του νόμου *(οι οποίες είναι δυνατόν να εξειδικεύονται από την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ως ερμηνευτικές κατευθύνσεις και οδηγίες)* πληρούνται σε μια συγκεκριμένη υπόθεση και να προβούν στο πλαίσιο αυτό σε οριστικές εκτιμήσεις, όσον αφορά στα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, γνωρίζοντας και τις ιδιαιτερότητες της εκάστοτε υπό ανάθεση σύμβασης.

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2020

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Μιχαήλ Εκατομμάτης